

Je tady druhá polovina měsíce března a teplé dny zalité sluncem střídají ty plné větru a sněhových vloček. JARO si hledá cestu a kromě prvních květů ho ohlašují i ptačí obyvatelé zahrad a polí a jejich ranní pozpěvování. Právě ptactvu je věnován již 10. ročník **osvětové kampaně Ptáci – žijí tady s námi**. Pokud plánujete program, tematický den, exkurzi, besedu, výstavu či soutěž, dejte nám vědět a my vás zařadíme do regionálního kalendáře akcí (více na str. 4).

V květnu a červnu nás čekají osvětové kampaně na podporu fair trade a přírodních zahrad, výukové programy a exkurze pro školy, školní farmářské dny, vzdělávací akce pro pedagogy a školní koordinátory EVVO.

Také se začínají scházet pozvánky na oslavu **Dne Země – 22. dubna**.

Ve středu 20. března vás zveme na **Den otevřených dveří do LÍSKY** – oslavíme JARO a 12. narozeniny.

Březen je měsícem knihy a měsícem čtenářů. Z významných dnů připomínáme:

20. 3. – Světový den vrbců, první JARNÍ den, 21. 3. – Mezinárodní den lesů, Světový den poezie, 22. 3. – Světový den vody, 23. 3. – Světový meteorologický den, 27. 3. – Světový den divadla, 28. 3. – Den učitelů.

Akce do DIÁŘE:

Středa 20. března	12. narozeniny LÍSKY – Den otevřených dveří s Férovou kavárnou v LÍSCĚ, www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 21. března	Den otevřených dveří a větrání peřin, Park Rochus, Uherské Hradiště, www.parkrochus.cz
Sobota 23. března	Cest fest Vsetín 2019. Přednášky, workshopy, Férová kavárna LÍSKY. https://cestfest.cz/events/cest-fest-2019/
Sobota 30. března	Hodina Země www.veronica.cz/hodinazeme/
Čtvrtek 25. dubna	Den Země, Vsetín, Panská zahrada www.alcedovsetin.cz
Sobota 11. května	Férová snídaně, www.ferovasnidane.cz

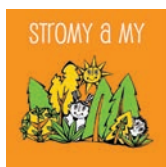
Osvětové kampaně LÍSKY

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené (9.–31. května)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 30. října)

<http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Po dobu trvání dané kampaně vám poskytneme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi, pozveme vás na programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd.

Připravili jsme pro Vás rozesílku 6/2019. Některé texty zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací. Nové texty jsou označeny ikonkou

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Nabídka specializačního studia pro koordinátory EVVO, kurz 3, 2019–2020 – NOVÝ TERMÍN!
- 2 Závazná přihláška na vzdělávací akci LÍSKY
- 3 Nabídka výukového programu Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin
- 4 Nabídka LÍSKY pro MAP_šablony
- 5 TZ LÍSKY k 12. narozeninám

Klub LÍSKY

Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Členem Klubu může být i rodina, škola či organizace. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Učíme se venku

Otevřený společný projekt a kampaň více organizací. LÍSKA je jednou z nich. Projekt spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí. Chceme, aby se učení venku stalo běžnou součástí výuky v našich školách a zažívalo ho každé dítě.

www.ucimesevenku.cz

Pozvánky

FÉROVÁ KAVÁRNA LÍSKY S PŘÍBĚHEM
Věry Veitové
studio Harmonie Vsetín

POVÍDÁNÍ U DOBRÉ KÁVY O PROBOUZENÍ JARA V PŘÍRODĚ I V NÁS. INSPIRATIVNÍ RADY JAK OČISTIT TĚLO A DOPLNIT ENERGIÍ. O BYLINKÁCH, DÝCHÁNÍ A CVIČENÍ PRO CELODENNÍ POHODU.

Termín: středa 20. března 2019
17–19 hodin

Místo: LÍSKA,
Dolní náměstí 429, Vsetín
(rohová budova vedle Petříčce,
1. patro, vchod z ulice Mostecká kolem prodejny kol,
dvorem ze zadní části budovy, nebo od OSZJ)

KONTAKT: infoewvo@seznam.cz
605 806 840

Upozorňujeme návštěvníky kavárny, že kapacita je 18 osob.
Děkujeme za pochopení. Rezervace možná.

12. NAROZENINY
DEN
OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
V LÍSCĚ

STŘEDA 20. BŘEZNA,
8.30–16.00 HODIN

od 17 hodin Férová kavárna
s příběhem Věry Veitové

WWW.LISKA-EWVO.CZ

Zvonice na Soláni zve na výstavu „**Lidé a krajina mého srdce**“, kresby a pastely Josefa Poláška, doplněná verši básníka Ing. Miloslava Hrdého.

Výstava bude zahájena v sobotu **23. března v 15.30 hodin** a potrvá do 9. května 2019. Po celou dobu bude připravena i dílnička pro děti, které si mohou namalovat obrázek.

Hodina Země – společně pro planetu 30. března 2019, 20.30–21.30 hodin

Zhasnutím světel chceme vyslat jasný signál – člověkem způsobené klimatické změny jsou problém, o kterém nejen víme, ale také se chceme aktivně podílet na jeho řešení. Do akce se zapojují obce, firmy i jednotlivci. Hodinou to ale jen začíná, stanovte si svůj klimatický závazek. Tím může být přechod na obnovitelné zdroje energie v obci, či snižování uhlíkové stopy v domácnosti.

<https://www.veronica.cz/hodinazeme/>

Jeden svět Vsetín, 18.–22. března 2019

Cest Fest Vsetín, 23. března 2019

3. ROČNÍK CESTOVATELSKÉHO FESTIVALU
CEST FEST
VSETÍN | 23. 3. 2019 | MASARYKOVO GYMNAZIUM | TYRŠOVA 1069

NÁVOD NA LÉVNÉ CESTOVÁNÍ
HANA MACHALOVÁ

TURKUREM Z THAJSKA AŽ NA MORAVU
TOBIAK NA CESTÁCH

PADRICKÁ HŘEBENOVKA
MONIKA BENEŠOVÁ

ISLAND
ALEX MICHKA

AFRIKA STOPEM - SILVĚK KRÁL | PRÁCE S MAPOU A NAVIGACÍ - HONZA TESAŘ | PŘÁŽNÍ V EXTREMU - ZDENĚK ŠPÍČEK
ŠKOLKŮ VE SVĚTĚ - TOM ČICH J A DALŠÍ

Kurz výroby slaměnky (slaměné ošatky),
sobota 23. 3. 2019, KOSENKA Valašské Klobouky

Kurz výroby košíku z vrbového proutí,
neděle 24. 3. 2019, KOSENKA Valašské Klobouky

Informace a přihlášky do 17. 3.,
dagmar.vitulova@kosenka.cz

Park ROCHUS Uherské Hradiště zve pro školy na edukační program Týden Země.

<https://skanzenrochus.cz/pro-skoly/>

VALAŠSKÉ EKOCENTRUM
Centrum ochrany přírody Valašské země na pískovcích

FAEŘSKÉ OSTROVY & ISLAND

Výstavní Město Dvůrůvko o cestě do fiktivní země sopek, šarvaných hor, ledovců, vodopádů a slončích pastýřů.

Pátek 22. března 2019 od 17 hodin

Volně vstup zdarma, vstupní kasařem, Sálavská 333, Valašské Meziříčí
Místní obdoba

SKANZEN ROCHUS
Uherské Hradiště

Obecní prospěšná společnost Park Rochus Vás zve na akci!

OD FAŠANKU DO VELIKONOC
lidové tradice od konce zimy do začátku jara

sobota 13. dubna 2019
od 13:00 do 17:00 hodin

PROGRAM

- Velikonoční obchůzka slaháčů
- Ukádky pletení velikonočních pomlázek a zdobení kraslic
- Vynášení smrků, plnění letička
- Tvořivé dílny pro děti
- Povídaní o tradicích
- Ochutnávka mladých vín
- Možnost prohlídky kaple sv. Rocha

Uklidme svět – Uklidme Česko, 6. dubna 2019

Uklidme svět **Uklidme Česko!**

Náměty, doporučení a inspirace

Zapojte se do Evropského týdne udržitelného rozvoje

Byla otevřena registrace akcí do Evropského týdne udržitelného rozvoje, který se koná na přelomu května a června. Jeho cílem je dát najevo, že chceme a můžeme žít ve společnosti, která bere ohledy své okolí a na ty, kteří přijdou po nás.

V týdnu od 31. května do 5. června, se budou konat přednášky, diskuse, exkurze, výstavy, či sousedská setkání atd. Pozvánky na akce najdete na www.tydenudrzitelnosti.cz.

Zde si organizátoři mohou do ETURu zaregistrovat vlastní akci. Aby se mohlo zapojit co nejvíce akcí, je možné registrovat také akce, které spadají do období 25. května až 10. června. Česká republika je během ETURu tradičně jednou z neaktivnějších zemí v Evropě. V loňském ročníku se registrovalo 92 udržitelných akcí a aktivit.

ETUR cílí také na školy a vzdělávací instituce. Pro pedagogy a vychovatele je připravena speciální sekce na webu, kde jsou k dispozici nejrůznější metodiky pro učitele z oblasti environmentální výchovy. Více na adrese: www.tydenudrzitelnosti.cz/pro-skoly/. Chcete-li se se svými svěřenci zapojit do ETURu, najdete inspiraci zde www.tydenudrzitelnosti.cz, vyberte si z nabídky kvalitních materiálů a uspořádejte ve třídě či celé škole speciální program na jedno z mnoha zajímavých témat udržitelného rozvoje.

Evropský týden udržitelného rozvoje (ETUR) je celoevropský festival akcí, které propagují myšlenky udržitelného rozvoje a spolu s ním i organizace a jednotlivci, kteří udržitelným rozvojem žijí. Každoročně se ho zúčastňují desetitisíce lidí po celé Evropě. V Česku jej zastřešuje Ministerstvo životního prostředí, které v rámci ETURu nabídne vlastní zajímavé akce. Budeme rádi, když se letos zapojíte také a předáte informace dále případným zájemcům!

www.mzp.cz

Pomozte nám zachránit farmáře

Proč a jak učit o farmaření – inspirace a nabídka programů na webových stránkách projektu Pomozte nám zachránit farmáře, jeho příběh minulý i budoucí. <https://www.pomoztenamzachranitfarmare.cz/> Programy pokračují na území Zlínského kraje i v roce 2019. Informace na infoevvo@seznam.cz

Jaro ožívá – Spring Alive

Sledujte přilet posluš jara a jejich první pozorování zadejte na www.springalive.net.

Zapojte se a sledujte iniciativu Ministerstva životního prostředí #dostbyloplastu

www.mzp.cz/ či www.nepetuj.cz

Ochrana přírody, nejčastější dotazy: www.ochranc.cz/inpage/nejcastejsi-dotazy/

STOP palmovému oleji, www.stoppalmovemuoleji.cz/

Klub ambasadorů FT

Klubový program pro žáky a studenty vsetínských i okolních základních a středních škol, zejména členy řídicích skupin škol pro fair trade.

- Globální témata. Udržitelný rozvoj. Mezinárodní solidarita. Zájem o společenskou dění. Dobrovolnictví. Osobnostně sociální rozvoj.
- Společná příprava akcí na podporu fair trade, prezentace a osvěta tématu.
- Výměna zkušeností a inspirace.
- Osobnostně sociální rozvoj, podpora znalostí, dovedností, schopností a postojů k aktivnímu přístupu ke světu kolem nás, samostatnosti, tvořivosti, kritickému myšlení a sebevědomí žáků, zvládání situací a úkolů, které jsou jim svěřeny a uloženy.

www.liska-evvo.cz/doc/klub-ambasadoru-ft

ZVEME VÁS NA SETKÁNÍ

KLUBU AMBASADORŮ FAIR TRADE
VE ŠKOLNÍM ROCE 2018/2019

SETKÁNÍ:
úterý
8. ledna, 5. února,
5. března, 2. dubna,
30. dubna 2019,
16.00 – 17.00 hodin

CO VÁS ČEKÁ:
Společná příprava akcí a programů v roce 2019.
Klubové záležitosti a nápady.
Příprava a rozvoj znalostí a dovedností, např. jak připravit akce, kampaň, napsat tiskovku apod.

DOPORUČENÝ VĚK:
12–16 let

MÍSTO:
LÍSKA,
Dolní náměstí 429,
Vsetín
(rohová budova vedle Petráčků,
1. patro, vchod z ulice Mostecká
každým pondělím každé předsední,
ze zadní části budovy,
nebo od OSSZ)

INFORMACE A KONTAKTY:
Iva Koutná
koutna.iva@seznam.cz
tel.: 605 806 840

Zdroje (nejen) pro EVVO

Výzvy Erasmus plus

www.ef-czech.cz/erasmus/

Výzva Nadace VIA „Živá komunita“ – program podporující aktivní lidi, kteří chtějí zlepšit život ve své sousedské komunitě.

www.nadacevia.cz/ziva-komunita

NROS ve spolupráci se společností ŠKODA AUTO vyhlašuje výzvu k podávání žádostí o nadační příspěvky v grantovém programu ŠKODA Stromky.

Finanční podpora v tomto programu je určena na nekomerční výsadbu stromů se zaměřením na: zelené pásy mezi komunikacemi a obcemi, rekultivace území, revitalizace po kalamitě atd., zvyšování biodiverzity lesních porostů Celkem bude v roce 2019 rozděleno 3 000 000 Kč.

Výzva trvá od 1. 3. až 30. 6. 2019.

Více na <https://www.nros.cz/.../firem.../grantovy-program-skoda-stromky/>

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2019

strana 3

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

Tisková zpráva | Vsetín | 21. 3. 2019 | **LÍSKA slaví 12. narozeniny**

Pomáhá lidem porozumět přírodě a být dobrými hospodáři přírodního i kulturního dědictví.

Ve čtvrtek 21. března oslaví LÍSKA své 12. narozeniny. Od roku 2007 poskytuje informace a vzdělávání v oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) ve Zlínském kraji. Narozeniny si připomenou ve všech 11 členských organizacích, například výsadbou keřů lísky, vycházkami do přírody, programy pro děti i dospělé, nebo dny otevřených dveří s fairtradovým a regionálním občerstvením.

„Členové LÍSKY, lidé i organizace, tvoří jedinečné společenství. Sdílejí informace a zkušenosti, realizují společné projekty, vzdělávací programy a kampaně se zaměřením na environmentální výchovu, udržitelný rozvoj a podporu místní udržitelné ekonomiky. V posledních letech jsme přinesli do regionu na podporu environmentální výchovy a osvěty více než 15 milionů korun. Nejvíce náš přínos vnímají učitelé a koordinátoři EVVO ve školách, odborná veřejnost v neziskových organizacích a úřadech. Těší nás velký počet návštěvníků osvětových akcí a kampaní, dětí a žáků na výukových programech, exkurzích, soutěžích, pobytových akcích a táborech,“ řekla předsedkyně LÍSKY Iva Koutná.

LÍSKA koordinuje pět regionálních osvětových kampaní. Tematicky jsou zaměřeny na ptactvo, přírodní zahrady, stromy, fair trade a místní udržitelnou ekonomiku. „Každý rok připravíme více než pět desítek rozmanitých akcí a programů pro děti i dospělé, včetně akreditovaných vzdělávacích akcí, exkurzí a kurzů pro pedagogy“, doplnila Iva Koutná. „V loňském roce LÍSKA připravila specializační studium pro koordinátory EVVO a již 18. ročník Krajské konference o environmentální výchově, během které byly uděleny i Ceny EVVO v 10 kategoriích, www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference Ve Vsetíně jsme připravili v květnu 2018 XV. Den pro přírodu a řemesla, www.liska-evvo.cz/doc/regionalni-vzdelavaci-akce a v září na Dni Zlínského kraje Farmářskou stezku a festival řemesel.“

Jednou z hlavních činností LÍSKY je poskytování informací. V kraji od roku 2005 funguje jedinečný informační systém, který využívá elektronickou rozesílku (v databázi je 1.320 odběratelů), webové stránky a sociální síť. Spolek má rozsáhlou knihovnu i vlastní ediční centrum Oříšek, ve kterém vyšlo více než 170 metodických listů pro pedagogy, listy skřítky Liskáčka pro rodiče s dětmi, publikace a metodiky, různé osvětové plakáty, diáře a 12 čísel oblíbených tematických novin Poctivě vyrobené. V loňském roce LÍSKA započala spolupráci s Agrární komorou Zlín na projektu „Pomozte nám zachránit farmáře“. S finanční podporou Ministerstva zemědělství jsme v projektu „Z farmy na náš stůl, aneb zdravě – hravě o původu a zpracování potravin“ nabídli školám 110 výukových programů, www.liska-evvo.cz/doc/zdrave-hrave

Pokud vás zajímá, kde je u nás nejvíce škol s titulem Fairtradová škola, pak se podívejte na mapu neziskové organizace Fairtrade Česko a Slovensko. Vsetín, jako Fairtradové město má rovnou čtyři! www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly LÍSKA je místním podporovatelem fair trade, členem – pozorovatelem zmíněné organizace i členem pracovní skupiny pro fair trade města Vsetín. V květnu 2018 byl založen Klub ambasadorů fair trade pro žáky a studenty základních a středních škol, www.liska-evvo.cz/doc/klub-ambasadoru-ft LÍSKA se aktivně zapojuje i do aktivit na celostátní úrovni, např. program Učíme se venku.

V listopadu 2018 získala 3. místo v prestižní soutěži Neziskovka roku 2018 v kategorii malá neziskovka, kdy prošla sebehodnocením, auditem i prezentací před komisí, která zahrnovala i natočení minutového spotu.

www.liska-evvo.cz, e-mail: infoevvo@seznam.cz

Cena Josefa Vavrouška

Přihlaste významnou osobnost na poli zdravého životního prostředí a udržitelného rozvoje. Nominace jsou otevřeny až do 10. dubna na: www.cenajosefavavrouska.cz

Náměty, doporučení a inspirace

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY.

Hlavním cílem kampaní je osvěta témat s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

V rámci každé kampaně se na území Zlínského kraje konají rozmanité akce. **Jak se můžete zapojit vy?**

- vyhlášením soutěže,
- přípravou přednášky, seminářů a besed, exkurzí a vycházek,
- promítáním tematických filmů,
- nabídkou výukových programů pro školy,
- pozváním na slavnost, piknik či snídani,
- v případě podpory fair trade se můžete domluvit s místní kavárnou či čajovnou, zda by nechtěli v daném termínu prodávat mimo jiné i zboží s označením fair trade,
- můžete také přispívat svými zkušenostmi, příběhy, příklady dobré praxe, postřehy nebo i odbornými názory, poradenstvím či náměty na aktivity na facebookovém profilu kampaní, www.liska-evvo.cz
- umístěním banneru kampaně na váš web,
- sdílením akcí na vašem FB, webu apod.

CO MUSÍTE PRO ZAPOJENÍ UDĚLAT:

Pošlete přes google formulář základní info o akci v **dané kampani**, ideálně min. 14 dnů před zahájením dané kampaně:

Ptáci (1.–30. 4.)

Přírodní zahrada (1. 5.–30. 6.)

Fair trade (9.–31. 5.)

Stromy a my (15. 9.–31. 10.)

Pokud plánujete uspořádat **Férovou snídani**, doporučujeme registraci na www.ferovasnidane.cz, kde také získáte veškeré potřebné informace.

Kontakt: koutna.iva@seznam.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2019

strana 4

Publikace, časopisy, videa, učební pomůcky a další pomocníci

- **Učíme se VENKU.** Stahujte inspiraci zdarma:
<http://ucimesevenku.cz/stahuji/>
Baví učitele učit venku? Mrkněte na video.
<https://www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/288881058457555/>
- **Pomůcky pro polytechnické vzdělávání Učíme se s POLY LÍSKA** vytvořila výukové sady pomůcek pro polytechnické vzdělávání v MŠ na téma VZDUCH, SLUNCE, VODA, ZEMĚ, MATERIÁLY, ŘEMESLA a ZAHRADA. V případě zájmu o pomůcky pro polytechnické vzdělávání ve vaší MŠ nás neváhejte kontaktovat na infoevvo@seznam.cz
- **Činnosti venku a v přírodě: Projekt voda**
Oslavte světový den vody (22. 3.) spolu s předškoláky i školáky s tematickými pracovními listy.
http://www.raabe.cz/aktuality/lang_1/cinnosti-venku-a-v-prirode-projekt-voda.aspx
- **Proč ten ptáček z větve nespadne, Jan Skácel, Josef Čapek**
Poetické verše, kterými básník Jan Skácel doprovodil kresby zvířat malíře a spisovatele Josefa Čapka
www.albatrosmedia.cz
- **Bylinkové pohádky, Jana Burešová**
Pohádky ze světa, kde žijí princové, víly, čarodějnice a králové, kde dobro vítězí nad zlem a být čestný se vyplácí. Co pohádka, to jedna bylinka a poučení.
www.albatrosmedia.cz
- **Otázky a odpovědi o jídle**
Odpovědi na otázky odkud se bere jídlo, je dýně ovoce nebo zelenina, odkud pocházejí brambory, co to znamená „volný chov“ a mnoho dalších.
www.svojtka.cz
- **Můj sešit pozorování a aktivit: Příroda ve městě**
Náměty a rady k objevování a pozorování i vlastnímu obohacení přírody ve městě.
www.svojtka.cz
- **Příručka malého zahradníka**
Více než 60 zahradnických rad k pěstování na balkoně, parapetu i v kuchyni, recepty, nápady na hry a návody pro kutily.
www.albatrosmedia.cz
- **Vydali jsme pro vás nové číslo novin Pochtivě vyrobené**
Najdete v něm příběhy výrobců, rozhovory, příklady a inspirace, přehled prodejen i nabídku akcí na období únor – srpen 2019. V elektronické podobě na webu LÍSKY.
www.liska-evvo.cz/doc/noviny-pochtive-vyrobene-4
- **Pravda o hovínku**
Staň se detektivem v divoké přírodě. S pomocí tohoto fascinujícího a zábavného průvodce se naučíte vypátrat a určit zvířata podle stop, které nechávají za sebou – od páchnoucích bobků až po chomáčky pírek.
www.knihydobrovsky.cz/pravda-o-hovinku-131504004

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica
<http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:**
http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**
<http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Školní zahrada.** Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete interaktivní mapu školních zahrad, kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovny ve Zlínském kraji**
Iniciativa na podporu semenaření a sdílení osiva ze zahrádek seminkovny.com
- **Základní škola Vsetín, Rokytnice**
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín, e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
- **Centrum Veronica Hostětín**
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín, www.hostetin.veronica.cz

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Nový kurz akreditovaného specializačního studia pro školní koordinátory EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ i SVČ.

Zajímavý, inspirativní a praktický kurz se zkušenými lektory ve skupině stejně zaměřených učitelů.

Splňuje požadovanou akreditaci a je možné jej hradit také z tzv. „šablon“. Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností dle § 9 písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Rozsah 250 vyučovacích hodin přímé výuky.

Účastníci získají: osvědčení, sadu materiálů do výuky.

Informace a přihlášky: infoevvo@seznam.cz

<http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo-kurz-iii>

POZOR
změna termínu:
**začínáme
v září 2019**

Hájenska Semetín,
Vsetín s výjezdy
na organizace
ve Zlínském
a Jihomoravském
kraji

Rozšiřující studium pro koordinátory EVVO

LÍSKA nabízí NOVĚ rozšiřující akreditované studium pro koordinátory EVVO, 3 moduly v rozsahu 40 hodin.

kurz I – pro absolventy studia 2017–2018 (obsazeno)

kurz II – pro absolventy studií 2010–2012, 2016–2017

Úhradu nákladů na tyto kurzy lze čerpat z tzv. „šablon“.

Garant kurzů: Mgr. Iva Koutná, koutna.iva@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků, úprava, didaktické využití pro rozmanité aktivity, vč. architektonických návrhů architektů,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840

infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí.
Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MR-KEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

Výukové programy pro MŠ i ZŠ nabízí:

- **LÍSKA, z.s.**
<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>
Exkurze na farmy, besedy, výukové programy, školní farmářské dny, <http://www.liska-evvo.cz/doc/exkurze-na-farmy>
Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin, <http://www.liska-evvo.cz/doc/zdrave-hrave>
Video jak náš program probíhá najdete zde:
https://www.youtube.com/watch?v=6gRAleo_tTQ&fbclid=IwAR0FZSWk_WBm8cle3DkEbVJsEO3JYYSv5uUmlGGA4p-BolWEsPCDbs5FDsl
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
<http://www.cevzabka.xf.cz/vp.html>
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Encicentrum Pro krajinu Vysoké Pole**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín**
www.muzeumvalasko.cz
Zámek Lešná u Valašského Meziříčí,
<http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/programy-pro-skoly/>
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šíkula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **Středisko volného času Rožnov pod Radhoštěm**
www.svcroznov.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

Čtyřlístek Zlín zve na besedu „Každodenní kapka vody“

určenou pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ a studenty 1. ročníků SŠ.

Program je zaměřený na aktuální problémy úbytku vody v krajině – v našem okolí, v České republice i ve světě. Přijedeme k vám do školy, beseda trvá 2 vyučovací hodiny, v první části získají studenti řadu informací, které v druhé části využijí ve skupinové práci.

Cena programu je 50 Kč za žáka.

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Čtyřlístek Zlín vyhlašuje ekologické soutěže „Poznej a chraň!“.**
Kontakt: soutez@eko4listek.cz
- **ŽA-BA-KO 2019, 29. května,**
kontakt: JaroslavaSevcikova@seznam.cz

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Fairtradové školy**
www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- **Světová škola**
www.svetovaskola.cz
- **Globální rozvojové vzdělávání**
www.globalnirozvojovevzdelavani.cz
- **Odpovědná škola**
www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- **Skutečně zdravá škola**
www.skutecnezdravaskola.cz
- **Mezinárodní program Ekoškola**
<https://ekoskola.cz/cz>
- **Badatelsky orientované vyučování**
<http://badatele.cz/cz>
- **GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,**
<https://globe-czech.cz/cz>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- **Muzeum v přírodě Rochus**
<http://www.parkrochus.cz/doc/12/>
výukové programy a exkurze na <http://www.parkrochus.cz/doc/294/>
- **Muzeum regionu Valašsko,**
www.muzeumvalassko.cz
- **1415 Baťův institut Zlín,**
www.14-15.cz
- **Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,**
www.muzeum-zlin.cz
- **Valašsko muzeum Rožnov p. R., Valašský rok,**
www.vmp.cz
- **Informační centrum Velké Karlovice,**
<http://www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum>
- **Zvonice Soláň,**
<https://www.zvonice.eu/>

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí.

Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

LÍSKA je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

LÍSKA je místním podporovatelem **fair trade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

LÍSKA má **Status pozorovatele Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchodem kolem prodejny kol, do dvora, vstup je ze zadní části budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ).

OTEVŘENO: pondělí – čtvrtek, 8.30–16.00 hodin.

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaje, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., sirupy z Hostětína, ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Přejděte se změnou na letní čas i na změny ve svém nakupování a jídelníčku.

Dnes už jsou fairtradové produkty k dostání na mnoha místech. Kde a co nakupujete nejraději vy? A už jste byli ve Férovém obchůdku LÍSKY? Napište nám na infoevvo@seznam.cz, přidejte adresu a my prvním třem z vás pošleme "narozeninový" pozdrav z LÍSKY.

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobykzakraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
www.iskopanice.cz

■ BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:

Bezobaláč Zlín,

Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874,
prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,

Dlouhá 211, Uherské Hradiště,
tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vedomi-bezobalovy-obchudek

Bezobalov,

Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště,
tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherske-Hradieste

Bez Uherský Brod,

Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Českův mlýn,

Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250,
ceskumlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem,

Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240,
hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie,

nově na ulici Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlevana-EKO-drogerie

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDEĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětově nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcky k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z ovocného sadu**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z lískového lesa**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem**, Lenka Pavelčíková, cena 190 Kč.
- **Metodické listy Jak učít POLY, 4 ML Život v půdě**, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Objednávky na infoevvo@seznam.cz. Účtujeme poštovné.

- **Lískové osvětové kampaně** <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>
- **Přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete v Kalendáři akcí na webu Lísky <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky najdete na** <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učít POLY
Sdružení Líska / Pomozte nám zachránit farmáře
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2019

strana 9